

Podkozákovští zloději.....pověst

Sborník okresu železnobrodského, ročník III. (1925 - 1926) - Ladislav Pekl

Pověst o kozákovské „Drábovně“ svědčí o tom, že pod Kozákovem kvetlo v dávných dobách zlodějství mírou nevídanou. Příčinou krádeží byla možná i ta okolnost, že celý ten rozkošný kraj od Rovenska k Železnému Brodu a k Malé Skále trpěl za starých časů velikou bídou.

Každá podkozákovská dědinka prý mívala několik zlodějů, kteří se ve své obci se svým zlodějským „uměním“ neskrývali, jakoby to bylo docela počestné řemeslo. Doma ovšem tito zloději skoro vůbec nekradli a chodili na lup jen do obcí vzdálenějších.

Tak mezi podkozákovskými zloději vynikal někdy v padesátých letech předminulého století jakýsi Jan Šírek, který všechny podkozákovské zloděje zorganizoval v jakousi zlodějskou bandu. Čítávala prý někdy dokonce i přes sto členů, to už byl pořádný lupičský šik! Šírek se svými stoupenci dovedl prý provést každou loupež tak chytře a dokonale, že se nikdy nestalo, aby upadl do nastražené léčky.

Je zajímavé, že míval i „své“ četníky, vlastně zloděje za četníky přestrojené. Když se některému členu Šírkovy loupežnické bandy lup nezdařil a byl chycen vesničany, došli pro něj „Šírkovi četníci“ a neodvedli jej ovšem k hrdelnímu soudu do Turnova, ale k otci bandy Šírkovi, který jej za neobratnost řádně vytrestal.

Vůdce podkozákovských lupičů měl však nejen znamenitý talent a výtečný vtip, ale měl i srdce na pravém místě. Kradl jen bohatým, kdežto chudé ještě obdaroval (že by to byl náš český Jánošík?).

Jednou se přihodilo, že nezdárný člen Šírkova „sboru svobodných umělců“ ukradl chudému baráčníkovi ve vsi Václaví kozy v ceně asi šestnácti zlatých. Když chudák postřehl krádež, jal se hledat zloděje a hořce přitom plakal. Cestou jej potkal sám Šírek Když se dověděl příčinu

jeho nářku, zeptal se postiženého, jak kozy vypadaly a jakou měly asi cenu.

Pak se odebral ke členu své roty, Koutníkovi z Doubravice, o němž byl přesvědčen, že právě on ty kozy ukradl. Vešel do jeho domu a zeptal se ho klidně a nenápadně, jestli nemá na prodej nějaké kozy. Když mu Koutník kozy přivedl, Šírek hned poznal, že podle popisu jsou to zvířata chudého baráčníka z Václaví.

Vysázel Koutníkovi na stůl šestnáct zlatých, vytáhl zpod kabátu schovaný býkovec a vyplatil jím Koutníkovi takový přídavek, že ten se zapřísahal při všech svatých a světicích, že vícekrát již chudému nikdy nic neukradne. Okradený baráčník ve Václaví dostal pak kozičky nazpět.

A tihle loupežníci, nebo jak se jim říkalo, drábové, si potrpěli nejen na zlato a vůbec na bohatství, ale i na pěkné panenky, které jim měly sloužit k obveselení a zábavě.

Jednou tak unesli do svého brlohu krásnou dívku z Volavce. Jmenovala se Mařenka Strýcmandová. Byla nešťastná, musela lotrům sloužit a dělat u nich ty nejhrubší práce. Musela po nich uklízet a vařit jim jídlo. Byla jim zkrátka dobrá pro všechno.

Mařenka začala brzy přemýšlet, jak by se odtud dostala zpátky domů na Volavec. Až jednou se k tomu přece jen naskytla dobrá příležitost. Drábi měli veliký hodokvas, jedli a pili, hulákali, až se to rozléhalo kolem v hustém smrkové lese. Hodovali truňku tolik, že nakonec usnuli spánkem spravedlivých. Toho Mařenka využila a utekla.

Když přiběhla domů ke Strýcmandům na Volavec, zavedli ji hned k rychtářovi. Rychta volavecká byla tehdy na statku u Vávrů. Tam konšelé Mařenku přemluvili, aby se ještě vrátila ke zbojníkům, ale aby cestu označovala hrachem. Chytráci konšelé! Mohli jít přece hned s Mařenkou. Mohli, ale neměli zřejmě dost kuráže, spíš měli víc strachu z loupežníků.

Nakonec však přece jen všechno dobře dopadlo. Banda lupičů ležela a spala zpita ještě dlouho po ránu druhého dne ve svém pelechu v „Drábovně“. Tam ji přepadli vrchnostenští vojáci a lidé z Volavce, kteří po cestě, značkové hrachem, došli až k loupežnické jeskyni na Kozákově.

Vylomili železné dveře, pochytili loupežníky a odvedli je k hrdelnímu soudu do Turnova. Historie má zajímavý, možná poučný konec: Pověst totiž říká, že z pokladů se k soudu dostalo příliš málo, skoro nic, prý jen ta železná vrata. Ostatní si prý rozebrali chytří volavečtí občané. Já myslím, že to tak bylo dobře! Nač peníze bohatým pánům? Spíš je potřeboval chudý podkozákovský lid... A na Volavci boháči jistě nebyli...

Tahle i celá řada dalších pověstí otáčí se stále a stále kolem pokladů, kolem zlata a drahých kamenů. Stačí prý hledat na Kozákově kámen s nápisem „Tu jsou!“ a člověk je najde.

Co - to ovšem pověst nepovídá...!! ---- **Podle vypravování Jana Vozky**